

خدمات کشاورزی جهت
کشاورزان خرده‌پا، رم،
ایتالیا، دسامبر ۱۹۸۳

نظریاتی در باب چهار چوبهای تشکیلاتی و مدیریت روستائی

مزرعه خرده‌پا در بخش کشاورزی، در افزایش تولید مواد غذایی و نیاز به تلاش همه جانبه و پیگیر در جهت کاهش فقر در روستا، شورا اتخاذ استراتژی مبتنی بر توسعه روستائی و کشاورزی متشکل از زارعین خرده‌پا را توصیه کرده و نیز پیشنهاد می‌کند که تلاشها و منابع خویش را در جهت افزایش توان تولیدی و درآمد کشاورزان خرده‌پا، زارعین کوچک (در حد کاشت مایحتاج)، کشتکاران روستائی، مشاع کاران و سایر گروههای محروم جامعه کشاورزی سوق دهند. شورا بر این نکته تاکید دارد که توسعه سریع در بخش مزارع کوچک می‌باید همچون خط مشی پراهمیتی در بخش کشاورزی قرار گیرد.

۲- شورا خاطر نشان ساخت که در بسیاری از کشورهای در حال توسعه کشاورزان خرده‌پا دچار مشکلات عمده‌ای در ایجاد دسترسی به موقع نسبت به وسائل و خدمات کشاورزی از سوی ادارات دولتی و سایر سازمانها هستند. حصول اطمینان از برخورداری کافی کشاورزان از مزایا و فرصتهای توسعه می‌بایست از اهداف طرحهای توسعه کشاورزی و روستائی قرار داده شود. بمنظور رسیدن به اهداف یادشده، آگاهی و اطمینان از سمت‌گیری صریح و روشن خدمات دولتها، سازمانهای ملی و سایر نهادها بسوی گروههای محروم یادشده بالا الزامی خواهد بود. علاوه بر این، امکاناتی برای زارعین خرده‌پا بمنظور طراحی و کاربرد برنامه‌ها، استفاده از تجربه علمی منحصر بفرد آنها در تشریح محدودیتها و فشارهای خویش و تشکیل سازمانهای مربوط به خود که از طریق آنها توانائی اعمال نفوذ در بیان نیازها را خواهد داشت، ایجاد گردد.

مقدمه:

آنچه می‌خوانید خلاصه نظریات و نتایج نشست شورای کارشناسی فائو در رابطه با «چهار چوبهای تشکیلاتی و مدیریت توسعه روستائی» است که در تاریخ ۱۲ الی ۱۵ دسامبر ۱۹۸۳ در رم برگزار گردید. برگزاری این نهاد مشورتی کارشناسی جهانی دارای دوهدف بود. نخست، بررسی پیشرفت حاصله در نتیجه فعالیتهای برنامه فائو در زمینه تشکیلات و مدیریت خدمات کشاورزی به زارعین خرده‌پا و بحث در مورد مسائل مربوط به نهادهای مشورتی کارشناسی منطقه‌ای فائو، مدنظر بوده است. هدف دوم راهنمایی، تعلیم و اقداماتی بوده است که می‌باید توسط حکومتها، نیکوکاران و فائو در جهت بهبود بخشیدن به کیفیت و کارائی خدمات ارائه شده به کشاورزان، اتخاذ می‌گردید.

بحثهای شورا حول چهار محور عمده بشرح زیر خلاصه گردید:

- ۱- ویژگیها و مسائل کشاورزان خرده‌پا.
 - ۲- نظام ارائه خدمات ونحوه مشارکت کشاورزان در آن.
 - ۳- عدم تمرکز و ایجاد ظرفیت واستعداد.
 - ۴- بهبود عملکرد مدیریت توسعه کشاورزی.
- از آنجا که بحثهای مذکور در مملکت مانیز در رابطه با توسعه کشاورزی و روستائی جایی دارد و آگاهی از نظریات دیگران می‌تواند برای دست‌اندرکاران مفید باشد، مجله جهاد اقدام به ترجمه و چاپ خلاصه نتایج و نظریات نموده است. لازم بتذکر است که فائو (F. A. O) سازمان جهانی خواروبار و کشاورزی) از سال ۷۹ اقدام به تشکیل شوراهای کارشناسی برای بررسی و فعالیت در زمینه‌های مختلف مربوطه نموده است.

خلاصه نظرات و نتایج

الف- اهداف توسعه

- ۱- بادر نظر گرفتن سهم عمده زارع و

۳- شورا اظهار نمود که مقامات و مسئولین دولتی بواسطه تفاوتها و تمایزات عمیق در نحوه ادراک، زمینه اجتماعی، آموزش و سایر عوامل فرهنگی، از روستائیان فقیر جدا افتاده و بهمین علت استنباط محدودی از مسائل کشاورزان خریده پا دارا هستند. در بیشتر موارد امکانات و اختیارات مسئولیتی دولتی در سطح مزارع و کشتزار فوق العاده محدود است. علاوه بر آن، دستورالعملها و قوانین دست و پاگیر حسن مسئولیت و اقدام سریع در رفع نیازهای ویژه و مبتلا به زارعین کوچک را از میان می برد.

۴- «استراتژی متشکل از کشاورزان خریده پا» بدنبال «اقدام به توسعه ملی» مورد توافق دولتها بوجود آمده و این زمانی است که آنها (دولتها) برنامه عملیاتی طرح شده توسط «کنفرانس جهانی تحول کشاورزی و توسعه روستائی (۱۹۷۹ م)» را به اجرا در آورده باشند. چنین استراتژی دربرگیرنده تعدیلی قابل ملاحظه در سازماندهی و عملکردهای سازمانهای دولتی، امور فنی و مدیریت خواهد بود. این استراتژی بدنبال خود سازمان کشاورزان خریده پا را خواهد داشت که از طریق آن ارائه خدمات و تشریک مساعی امکانپذیر خواهد بود و به مفهوم انطباق کارگران

توسعه مزارع با شیوههای مشورتی جدید است. این استراتژی دربرگیرنده وسائل و تجهیزات و اعتبارات قابل دسترس تر، مناسبتر و به موقع تر است، و سرانجام متضمن عدم تمرکز و تصمیم گیری و مسئولیت در سطوح محلی و ارتباط هر چه بهتر خدمات ارائه شده در آن سطح خواهد بود.

ب- طرح برنامه پروژه

۵- بسیاری از برنامههای توسعه روستاها و کشاورزی توفیق شمول کشاورزان کوچک را نداشته و متأسفانه افزایش مشهودی در تولیدات و درآمدهای این گروه وسیع از کشاورزان را بوجود نمی آورند، بنابراین توافق گردیده که در مرحله نخست شناسائی کامل و مشخصی از گروههای ذینفع مورد نظر بعمل آید و اساس و پایه هدفهای پروژهها، و برنامه توسعه روستائی قرار گیرد.

۶- شورا پیشنهاد می کند که در شناسائی کشاورزان کوچک، تمایزات محلی در میزان محصول در هکتار، ابعاد مالکیت و درجه اختیار در برنامه ریزی می باید بنحوی در نظر گرفته شوند که ضمن شناسائی دقیق تر از این گروهها که به همکاری و توجه بیشتری نیاز دارند، کوششهای دولت و سایر سازمانها برای این گروهها متمرکز گردد.

۷- شورا بر این نکته تاکید نمود که پروژهها و برنامههای توسعه در افزایش درآمد خانوار کشاورزان کوچک می باید این حقیقت

مقدمه

*** به نظر شورا، وجود کارکنان پرتحرک و انگیزه عامل تعیین کنندهای در توفیق برنامههای توسعه کشاورزی خریده پا بشمار می رود. در کسب چنین دستاورد و انگیزه، شورا توصیه می کند، دولتها سیاستهای خود را به انضمام سیستمهای اشتغال کارکنان مزرعه، آموزش، بهبود کار و تامین، تعاریف شغلی ویژه، معیار ارزیابی عملکردها، و ارتقاء اقدامات در تامین مداخله کارکنان زراعی در زمینه اخذ تصمیمات، برنامه ریزی مجدد نمایند.**

را مدنظر قرار دهند که زارعین خریده پا طراحان منطقی روشهای کشت، استفاده از وسائل و تجهیزات کشاورزی و سایر عملیات کشاورزی هستند.

۸- شورا همچنین نیاز به شناخت نقش مهم و بعضاً قاطع زنان در تولید کشاورزی بسیاری از کشورها بویژه در بین روستائیان فقیر را مورد تاکید قرار داد. شورا توصیه می کند که باید نقش زنان و خانوار بعنوان یک مجموعه در طراحی استراتژیهای توسعه کشاورزی خریده پا در نظر گرفته شود. این استراتژیها در برگیرنده تشکیلات سازمانی جهت ارتباط با گروههای کشاورز، ارائه خدمات و نیز شناسائی تکنولوژی مناسب است. ج- روش ارائه خدمات و مشارکت کشاورزان کوچک

۹- شورا بر تشویق ویاری سازمانهای مربوط در تشکیل گروهها و سازمانهای کشاورزان کوچک بمنظور دریافت مکانیزمهای خدمات، تجهیزات و اعتبارات، و ایجاد امکانات انعکاس نیازهایشان و پیگیری برنامههای آنان در بهبود بخشیدن به تولید و درآمدها تاکید نمود.

۱۰- شورا توصیه دارد بر اینکه، چنین گروههایی می باید تشویق به ایجاد و اداره تشکیلات تولیدی بمنظور کسب مهارت های بشری، گردآوری سرمایه خویش از طریق پس انداز و در نتیجه، بدست گیری تدریجی مسئولیت برنامه ریزی و کاربرد آن در رفع نیازهای آنان، صورت گیرد.

۱۱- شورا قویا سفارش داد بر اینکه دولتها نظام خدمات ترویج کشاورزی را بمنظور ایجاد روحیه مشارکت در کشاورزان خریده پا جهت شناسائی مشکلات و استعدادهای بالقوه آنان، بازسازی نمایند. تمایل به ایجاد روابط فنی از سطوح بالا به اقشار پائین جامعه بدون ارزیابی مشکلات کشاورزان کوچک و امراض و کمبودهای محلی، می باید کاهش یابد. از اینرو سمت گیری مجدد در برداشتها و روشهای دستیابی به خدمات گسترده ضروری بنظر می رسد.

۱۲- شورا توصیه می کند که در ارائه خدمات کشاورزی، استفاده از گروههای کوچک زارعین و سازمانهای روستائی ضروری است که باعث همکاری و مشارکت کشتا و رزان خریده پا و ارائه خدمات موثرتر می شود.

۱۳- شورا تاکید بر انجام تحقیقات دربرگیرنده تمامی مزرعه (بررسی نظام کشت و کار) دربرگیرنده تحقیق تطبیقی در برنامههای سازمانهای تحقیقاتی را توصیه می نماید. با اشاره به این نکته که اغلب تحقیقات کشاورزی عموماً مغایر با نیازهای کشاورزی کوچک هستند، لذا شورا تاکید بیشتری بر توسعه ارتباط بیشتر بین تحقیقات

و گسترش دانش کشاورزی دارد، همچنین تعیین اولویت‌های تحقیق نیازمند یک روش مشورتی است.

۱۴- شورا متذکر گردید که کمبود در ارائه وسائل و تجهیزات کشاورزی مانند کود و بذل اصلاح شده بشدت باعث اختلال در توسعه تولید می‌گردد. کشاورزان خرده پا اولین گروه زارعین هستند که طی این روند صدمه خواهند دید. شورا اولویت دادن دولت‌ها به سرمایه‌گذاری در ایجاد جاده‌های ارتباطی، آبیاری، زهکشی، حمل و نقل و انبارسازی در جهت دستیابی عینی به وسائل و تجهیزات در مناطق را، مورد تشویق قرار می‌دهد.

۱۵- شورا بر این امر واقف است که بخش خصوصی بندرت مایل به ارائه خدمات در مناطق روستایی دور افتاده با انبوهی از نیازهای کوچک و پراکنده هستند، سازمان‌های کارآمد کشاورزان، شامل شرکتهای تعاونی موفق می‌توانند در این امر موثر واقع شوند. لکن دولت‌ها نیز بایستی وسائل و تجهیزات را به مناطق دور افتاده و عقب مانده، آنجا که روش‌های متعارف توزیع کارائی ندارند، ارائه نماید.

۱۶- شورا توصیه می‌کند که دولت‌ها در نظام اعتباری می‌باید تاکید اندکی بر میزان

بهره وام قرار داده و در عوض توجه بیشتری به اعطای هر چه سریعتر وام‌ها با بکارگیری روش‌های ساده، معطوف دارند. اعطای وام‌های گروهی به کشاورزان خرده پا بعنوان اقدامی در جهت افزایش میزان وام‌های واگذار شده و نیز تشویق زارعین به تشکیل گروه‌های کشاورزان خرده پا، می‌باید گسترش یابد. دولت‌ها باید انعطاف بیشتری در اعطای وام، تشریک مساعی بهتر بین دولت و بخش خصوصی، ایجاد انگیزه‌هایی برای بخش بانکداری بمنظور سمت دهی اعطای اعتبارات به کشاورزان خرده پا و ایجاد تناسب بهتر میان کمک‌های فنی و اعتبارات، از خود نشان دهند.

۱۷- شورا تذکر داد که مشکلات دسترسی به کشاورزان خرده پا اغلب بعلت کثرت سازمانها و مراکز ارتباطی در سطوح محلی و خیم‌تر می‌گردد. این مشخصه ارائه منسجم خدمات و وسائل و تجهیزات کشاورزی را به زارعین خرده پا بس دشوار نموده است. شورا موکدا سفارش دارد بر اینکه دولت‌ها باید مطالعات گسترده‌ای را در زمینه شیوه‌های عملکرد ارائه خدمات کشاورزی به زارعین خرده پا در سطوح ملی انجام دهند. چنین مطالعاتی مسئولین ذیربط را به مشکلات واقعی آشنا نموده و به ایجاد روش‌های مناسب در مدیریت توانا براداره هر چه بهتر سازمانهای متعدد نائل می‌گرداند.

د- ایجاد عدم تمرکز و ظرفیت و استعداد
۱۸- شورا از لزوم بسرقراری و تسقویت چهارچوب‌های اداری غیر متمرکز جهت تشویق مشارکت زارعین خرده‌پا و اجرای موثر

و کارآمدتر طرحها، آگاه است. شورا تاکید دارد که عدم تمرکز به تنهایی موثر نبوده و در تضاد با منافع کشاورزان کوچک قرار دارد، مگر آنکه توجه ویژه به عدم تمرکز در دستورالعملها، منابع (مالی و انسانی)، مسئولیت، اختیارات و پاسخگوئی اعمال گردیده باشد.

۱۹- شورا همچنین بر نیاز به برنامه‌ریزی دقیق و زمینه‌سازی پیش از کاربرد برنامه‌های بمنظور استقرار روش‌های عدم تمرکز تاکید داشت. عدم تمرکز در زمینه‌های طرح‌ریزی، برنامه‌ریزی و مسئولیت‌های کاربرد روش نوین مدیریت توسعه روستایی که مورد تأیید شورا قرار گرفت، مستلزم توسعه استراتژی‌های دیگر گونه از طریق روش‌های اساسی است که از این طریق نهادهای اداری و سازمانها به بازسازی خویش بمنظور دستیابی به اهداف و روش‌های عملکرد نوین، می‌پردازند.

۲۰- شورا توصیه دارد بر اینکه افزایش ظرفیت در سطوح میانی و پائین چهارچوب‌های اداری باید مورد توجه اساسی دولت‌ها بعنوان عنصر عمده چهارچوب‌های عدم تمرکز، قرار گیرد. لازمه چنین تقویتی انتخاب پرسنل و منابع مالی در سطوح عالی در سطوح میانی و پائین و آموزش کارکنان است.

۲۱- حکومتها باید بهره‌برداری بهتر از نیروی انسانی محلی، رهبران کشاورزان و افراد حرفه‌ای در کاربرد برنامه‌های توسعه زارعین خرده‌پا را هدف قرار دهند. تمایل کنونی به اتکای کامل بر پرسنل اداری بایستی کاهش یافته و گروههای جایگزین و سازمانهای دیگر تشویق به تماس با کشاورزان، ارائه سرویس و سایر جنبه‌های کاربرد در سطح محلی، شوند.

۲۲- شورا یادآور شد که اغلب سازمانهای بوروکراتیک از تاثیرات خارجی عملکردهای خویش بویژه بر افراد کم درآمد روستائی بی‌اطلاع هستند این مشخصه تشکیلاتی برخاسته از نقصان پاسخگویی از بالا به پائین، به گروههای کشاورز که این سازمانها فرض در خدمت به آنان دارند، برمی‌خیزد. دولتها باید این وجهه را شناسائی کرده و اقداماتی را که انعکاس نظرات و عکس‌العمل کشاورزان نسبت به عملکرد سازمانهای دولتی به سطوح بالا را سهولت می‌بخشد، مورد تشویق قرار دهند. چهار چوبهای مشارکتی در سطوح محلی تا حد زیادی به برقراری انعکاس تاثیرات خارجی، یاری می‌کند.

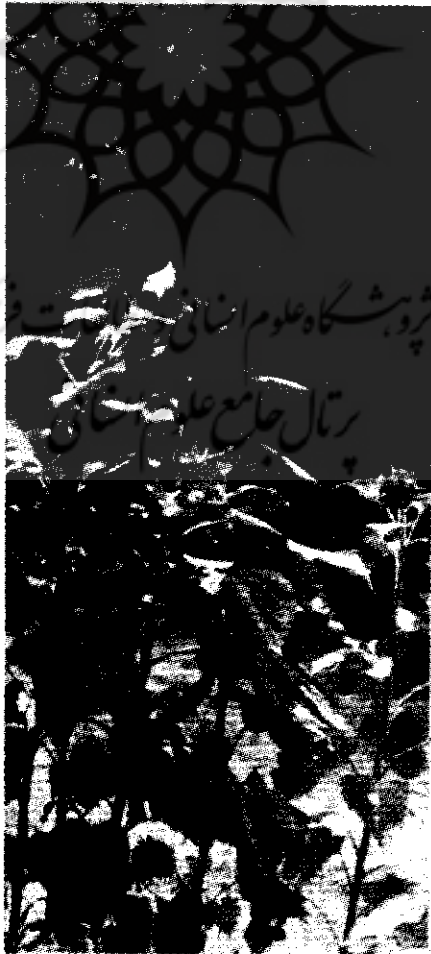
۵- اقدامات در زمینه بهبود عملکرد ۲۳- شورا یادآور گردید که در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، اجرای برنامه‌های توسعه کشاورز خرده‌پا نیازمند بهبود قابل ملاحظه‌ای است. نظام اداری موجود بر اثر مشکلات و نقصانهائی قادر به اجرای مطلوب این برنامه‌ها نبوده است. تمرکز بیش از حد اجزاء اجرائی، سازمانهای متعدد و کمبود هماهنگی، عدم پاسخگویی در قبال عملکردها و سیاستهای نامناسب در زمینه تحرک بخشیدن به نیروی انسانی، سازمانهای متعدد و کمبود هماهنگی، عدم پاسخگویی، در قبال عملکردها و سیاستهای نامناسب در زمینه تحرک بخشیدن به نیروی انسانی مزرعه، برخی از مشکلات متعارف در این زمینه هستند. از اینرو شورا توصیه می‌نماید که اقداماتی در زمینه بهبود سازمانهای اداری به مثابه جزء لاینفک برنامه‌های جامع توسعه، می‌باید طراحی و بکار گرفته شود.

۲۴- با در نظر گرفتن طرز مختلف در انطباق سازمان داری با نیازهای توسعه کشاورزی خرده‌پا، شورا تشخیص می‌دهد که دستورالعملهای عمومی و کلی از ارزش محدودی برخوردار بوده و راه‌حلهای ویژه شرایط بخصوص باید مورد شناسائی قرار گیرد. اهداف عمده تحول سازمان اداری، در این ابعاد، دسترسی مطلوب کشاورزان خرده‌پا به خدمات همگانی است.

۲۵- بنظر شورا، وجود کارکنان با تحرک و انگیزه عامل تعیین‌کننده‌ای در توفیق برنامه‌های توسعه کشاورز خرده‌پا بشمار

*** شورا بر این امر واقف است که بخش خصوصی بندرت مایل به ارائه خدمات در مناطق روستائی دورافتاده با انبوهی از نیازهای کوچک و پراکنده هستند؛ سازمانهای کارآمد کشاورزان، شامل شرکتهای تعاونی موفق می‌توانند در این امر موثر واقع شوند. لکن دولتها نیز بایستی وسائل و تجهیزات را به مناطق دورافتاده و عقب مانده، آنجا که روشهای متعارف توزیع کارائی ندارند، ارائه نماید.**

می‌رود. در کسب چنین دستاورد و انگیزه، شورا توصیه می‌کند، دولتها سیاستهای خود را به انضمام سیستمهای اشتغال کارکنان مزرعه، آموزش، بهبود کار و تامین، تعاریف شغلی ویژه، معیار ارزیابی عملکردها، و ارتقاء اقدامات در تامین مداخله کارکنان زراعی در زمینه اخذ تصمیمات، برنامه‌ریزی مجدد نمایند.

۲۶- شورا به اهمیت نقش آموزش در تجهیز مدیران و کارکنان فنی به علوم، فنون و برداشتهای ضروری در شیوه نوین سازمان اداری مورد نیاز بهبود بخشیدن به ارائه خدمات کشاورزی به زارعین خرده‌پا، واقف است. حکومت باید اقدام به توسعه و کاربرد برنامه‌های آموزش ملی به عنوان بخش اصلی اقدامات جامع در زمینه بهبود در عملکرد، نماید. برای آنکه آموزش موثرتر باشد، باید بعنوان عنصر پر اهمیت طرح جامع تحول و توسعه تشکیلاتی تلقی گردد، نه رویدادی خردمندانه در شکلی مجرد، و بدون حمایت کافی و مشارکت همه جانبه سازمانهایی که ارائه خدمات به آنها هدف قرار دارد.

۲۷- شورا توصیه می‌کند که حکومتها به دقت نیازهای آموزشی ماموران در سطوح مختلف، بویژه در سطوح میانی و پائین را، تعیین نمایند. در صورت فقدان چنین بررسی، احتمالاً آموزش دارای هیچگونه تاثیر و قابلیت اجرا نخواهد داشت. آموزش بسایند بعنوان فعالیتی مستمر تلقی گردیده و همواره با مشاوره و تحقیق در عملکرد بمنظور اثر نهادن بر توسعه و تحول تشکیلاتی در ارتباط باشد.

۲۸- شورا احساس نمود که برنامه آموزش و مواد درسی می‌باید با دقت تمام توسعه یابند بنحوی که از اعوجاج فرهنگی جلوگیری بعمل آمده و اطمینان حاصل شود که وضعیت با ثبات در زمینه‌های محلی باعث بروز زمینه اجتماعی گردد. علاوه بر اطلاع از شرایط اجتماعی- اقتصادی و شیوه‌های کشت و کار روستائیان فقیر، تاکید بر مهارت‌های اجتماعی ضروری در اتخاذ شیوه مشارکتی، لازم بنظر می‌رسد.

۲۹- شورا توصیه می‌نماید که دولتها اولویت را در آموزش مربیان بعنوان اولین قدم ضروری قرار داده زیرا باز آموزی قابل توجهی با روشها و محتوی آموزشی جهت شیوه نوین مدیریت خدمات کشاورزی به کشاورزان خرده‌پا مورد لزوم است.

و- توصیه‌های شورا به فائو و سایر سازمانهای بین‌المللی.

۳۰- شورا توصیه دارد براینکه سازمانهای بین‌المللی توجه بیشتری به طرح برنامه‌های توسعه کشاورزی و روستائی مناسب کشاورزان خرده‌پا، بویژه ارتقاء سنجش روابط میان دستاوردهای پروژه و نتایج عاید شده برای کشاورزان کوچک، مبذول دارند.

۳۱- کمک سازمانهای بین‌المللی از طریق پروژه‌های اداره شده توسط خودشان، خارج از چهارچوب‌های سازمانی و اداری در بسیاری موارد منجر به فعالیتهای پیگیر یا ایجاد ظرفیت و استعداد نگردیده‌اند. شورا توجه بیشتر نسبت به طرح تشکیلات سازمانی جهت کاربرد پروژه بعنوان تاثیر قطعی بر بهبود

*** شورا یادآور گردید که**
در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، اجرای برنامه‌های توسعه کشاورز خرده‌پا نیازمند بهبود قابل ملاحظه‌ای است. نظام اداری موجود بر اثر مشکلات و نقصانهائی متعدد قادر به اجرای مطلوب این برنامه‌ها نبوده است. تمرکز بیش از حد اجزاء اجرایی، سازمانهای متعدد و کمبود هماهنگی، عدم پاسخگویی در قبال عملکردها و سیاستهای نامناسب در زمینه تحرک بخشیدن به نیروی انسانی مزرعه، برخی از مشکلات متعارف در این زمینه هستند. از اینرو شورا توصیه می‌نماید که اقداماتی در زمینه بهبود سازمانهای اداری به مثابه جزء لاینفک برنامه‌های جامع توسعه، می‌باید طراحی و بکار گرفته شود.

خدمات را تاکید نموده و توصیه داشت که مدیریت توسعه تنها از طریق تلاش‌های آشکار در زمینه توسعه سازمانهای موجود امکان پذیر می‌باشد.
۳۲- شورا توصیه می‌کند که سازمانهای بین‌المللی کمک فنی و مالی به NGO (سازمان ملی دولتی) و سازمانهای متشکل از کشاورزان به منظور برنامه ریزی و کاربرد برنامه‌ها و پروژه‌های توسعه در بهبود کارائی تولید و درآمد کشاورزان خرده‌پا، عرضه نمایند.
۳۳- شورا توصیه می‌کند که سازمانهای بین‌المللی می‌باید تبادل تجربیات در میان

کشورهای در حال توسعه در یک منطقه جهت طراحی و کاربرد برنامه‌های کشاورزان خرده‌پا و در عملکرد شیوه‌های تحویل از جمله تحویل اعتبار و خدمات گسترش کشاورزی، انجام دهند.

۳۴- شورا توصیه می‌کند که فائو باید در برنامه کار خویش اولویت را در تامین کمک به کشورهای در حال توسعه بمنظور بهبود بخشیدن به سازمانها و ادارات خدمات کشاورزی به کشاورزان خرده‌پا، و کمک به اعضای دولت در روند بازسازی چهار چوبهای تشکیلاتی و اداری آنان قرار دهند.

۳۵- سازمانهای بین‌المللی و فائو باید در برنامه کار خویش کمکهای فنی و مالی به کشورهای در حال توسعه در زمینه تلاشهای آموزشی تامین نمایند که این خود لازمه بازسازی و حساس نمودن مدیران کشاورزی و سایر ماموران به سمت روشهای مناسب و عملکردهای یاری رسان به کشاورزان بشمار می‌رود. این فعالیتهای آموزشی می‌باید در سطوح مختلف ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی ارتقاء یابد.

۳۶- شورا به مشکلات حاد در زمینه کمبود پرسنل متعدد و باانگیزه جهت ایجاد ارتباط با کشاورزان خرد پا آگاه است. با در نظر گرفتن محدودیتهای تشکیلاتی در سازمانهای بوروکراتیک در زمینه عملکرد موثر کارگران سطح مزرعه، شورا توصیه می‌کند که فائو می‌باید مطالعات شیوه‌های جایگزینی ارتباط در سطح مزرعه از طریق کارگران تحقیق عملکرد، پرسنل غیر دولتی، کشاورزان و رهبران و افراد فوق‌العاده و حرفه‌ای را مورد تشویق قرار دهد

باشد، مسئله‌ای است که می‌بایست مورد مطالعه قرار گیرد که با در نظر گرفتن اوضاع کلی یک مملکت (یا در صورت لزوم مناطق مختلف یک مملکت) متخصصان وظیفه دارند دلایل عمده پائین بودن تولیدات را معرفی نموده و عوامل موثر در تولید را که کمیاب هستند مشخص کنند. این تشخیص به برنامه‌ریز امکان خواهد داد تا تکنولوژی مناسب از نامناسب را تمیز داده، (البته در چگونگی این تشخیص و شناخت تکنولوژی مناسب بعداً مطالبی را به بحث خواهیم گذاشت) میزان اولیتهای را که به انواع مختلف تکنولوژی می‌بایست اختصاص یابد معین کند و لازم بتذکر آنکه استفاده از تکنولوژی نامناسب ممکن است مسائل اقتصادی- اجتماعی فراوانی تولید کند. بعنوان مثال، اگر در کشوری که نیروی انسانی فراوان است ولی بدلیل کمبود آب، سطح زیر کشت را نمی‌شود زیاده توسعه داد، استفاده از تکنولوژی مکانیکی در زمینهای آبی توسعه فراوان یابد، از آنجا که این نوع تکنولوژی بیشتر از طریق افزایش سطح زیر کشت به افزایش تولید کمک می‌کند، افزایش تولید چندان چشمگیر نخواهد بود.

ولی بدلیل اینکه تراکتور جانشین نیروی کار انسانی میشود، بیکاری یا حداقل کم کاری بسیار خواهد شد. تجربه شرکتهای کشت و صنعت و شرکتهای سهامی زراعی در ایران قبل از انقلاب اسلامی نمونه واضحی از شکست استفاده از تکنولوژی نامناسب در امر کشاورزی بشمار می‌رود.

.... ادامه دارد

پاورقی:

- ۱- کتاب ناهماهنگی رشد اقتصادی و اجتماعی در دنیای معاصر- نویسنده دکتر عبدالرحیم احدی- صفحه ۱۷
- ۲- فرهنگ و توسعه- انتشارات بنیاد مستضعفان

